

تفاوت‌های تورم با گر انفروشی

مهم رادیور
 کارشناس ارشد
 پولی و مالی

شرایط تورمی به دلیل موقعیتی که اقتصاد دارد، به وجود می‌آید و برآیند آن است که فعالان اقتصادی از متغیرها می‌پندند و از آینده اقتصاد در نظر دارند. برای کاهش انتظارات تورمی چاره‌ای نیست که فعالان اقتصادی به این نتیجه برسند که قرار نیست کسری بودجه از بانک مرکزی استقراض شود. مهم‌ترین مجرا برای کاهش انتظارات تورمی مناسبات پولی در بازار است. الان بانک مرکزی تراز خود و بانک‌های کشور را ارائه می‌دهد و فعالان اقتصادی مشاهده می‌کنند که مناسبات پولی به چه شکلی حرکت کرده است.

این اتفاق برای کنترل تورم اهمیت دارد و به نظر می‌رسد کار ساده‌ای نیست. در شرایط کنونی ۲۵۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه داریم و این کسری یا با استفاده از انتشار اوراق از بازار تأمین می‌شود یا این که از بانک استقراض می‌شود که در این صورت ما شاهد افزایش پول در بازار هستیم و به تبع آن نقدینگی در جامعه افزایش می‌یابد و در نهایت انتظارات تورمی شکل می‌گیرد. این انتظارات در روند قیمت‌ها اهمیت دارد. به نظر می‌رسد مهم‌ترین عاملی که به نوعی می‌تواند تحت کنترل دولت باشد تا بتواند از طریق آن انتظارات تورمی را تا حدی کنترل کند، این است که کسری بودجه را حداقل کمتر پولی کند. پولی کردن یعنی این که از بانک مرکزی استقراض می‌کند. فرض کنید پایه پولی ۱۷۰ هزار میلیارد تومان است اگر دولت ۱۵۰ هزار میلیارد تومان از بانک استقراض کند این باعث جابه جایی پایه پولی می‌شود و نتیجه آن به وجود آمدن تورم است. موضوع بر این مساله متمرکز است که متغیرهای پولی چگونه می‌توانند انتظارات تورمی را کاهش دهند.

امروز اگر پایه پولی بانک مرکزی ۵۰ درصد رشد کند، مردم و فعالان اقتصادی انتظار دارند که قیمت‌ها و انتظارات تورمی را به سمت بالا شکل دهند. متأسفانه کنترل قیمت‌ها از طریق ارگان‌ها هم شکل می‌گیرد. به نظر می‌رسد سازمان حمایت از مصرف کنندگان و همچنین محدودیت‌هایی که بر قیمت‌ها می‌گذارند به طور موقت باعث افزایش قیمت‌ها می‌شود.

علاوه بر اینها تورم یک پدیده پولی و بلندمدت است. در کوتاه مدت ممکن است اتفاقاتی بیفتد که به طور موقت باعث افزایش نظام مند قیمت‌ها شود. اگر پول کافی برسد که این افزایش موقت را حمایت کند، تبدیل به دائم می‌شود و اگر خوراک پولی نرسد، افزایش موقت قیمت‌ها ممکن است برگردد. نکته قابل تأمل دیگر اینکه در کشور ما بسیاری از امور به تورم کمک می‌کند. همچنین تورم یک پدیده طبیعی است که در اقتصاد به‌وجود آمده و به خاطر افزایش حجم پول نسبت به کالا و خدمات ایجاد شده است. فراموش نکنیم که گرانشورشی با تورم فرق می‌کند. وقتی تورم به وجود می‌آید دیگر ارزان‌فروش و گرانفروش معنا ندارد و همه به یک شکل قیمت‌ها را بالا برده‌اند. تورم چیزی نیست که اشخاص اراده کرده باشند که قیمت‌ها را بالا ببرند. متغیرهای پولی طوری حرکت کرده که اقتصاد ناگزیر شده قیمت‌ها را بالا ببرد. در این میان از یاد نبریم که سازمان‌ها به طور موقت در ایجاد تورم نقش دارند.

آثار مثبت اجرای پروژه‌های ملی اقتصاد مقاومتی در دوره تحریم

جلسه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی روز گذشته به ریاست معاون اول رئیس جمهوری برگزار شد.

به گزارش پایگاه خبری معاون اول رئیس جمهوری، اسحاق جهانگیری در این جلسه گزارش وزارت جهاد کشاورزی در خصوص طرح توسعه و فراوری گیاهان دارویی را مثبت ارزیابی کرد و گفت: توسعه و فراوری گیاهان دارویی از

هر منظر می‌تواند یکی از مهم‌ترین طرح‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی باشد. معمولاً کاهش و تولید گیاهان دارویی در مناطقی است که دولت همواره به دنبال ارائه خدمت بیشتر به مردم این مناطق و پرداخت تسهیلات اشتغالزایی است تا بتواند علاوه بر ایجاد فرصت‌های شغلی، درآمد مردم در این مناطق را نیز افزایش دهد.

جهانگیری با اشاره به گزارش نماینده وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر اینکه ارزش صادرات محصولات گیاهان دارویی به صورت خام در حال حاضر در حدود ۹۵۰ میلیون دلار است، تصریح کرد: براساس گزارش‌های این وزارتخانه اگر بتوانیم اقدامات و سرمایه‌گذاری‌های لازم و حمایت‌های کافی را از این طرح انجام دهیم ارزش صادرات این محصولات می‌تواند به ۱۶ میلیارد دلار برسد.

■ پایان مسکن مهر

معاون اول رئیس جمهوری در ادامه این جلسه با اشاره به گزارش وزارت راه و شهرسازی در خصوص وضعیت اجرای پروژه مسکن مهر در کشور، گفت: اجرای طرح‌ها و اقدامات بزرگ نظیر احداث سد‌ها، بزرگراه‌ها و خطوط راه‌آهن از آغاز تا پایان تکمیل، معمولاً طرح‌هایی طولانی مدت هستند و به عنوان مثال برخی سد‌ها که امروز افتتاح می‌شوند، کلنگ‌زنی آن‌ها در دولت مرحوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی بوده است، طرح مسکن مهر در اواخر دولت دهم شروع شد و با پیگیری‌های مجدانه دولت تدبیر و امید، کار تکمیل آن ادامه یافت که امیدوارم پروژه‌های مسکن مهر تا پایان سال ۱۳۹۹ به پایان برسد. جهانگیری با اشاره به برخی موانع قضایی پیش روی تکمیل تعدادی از پروژه‌ها و طرح‌های مسکن مهر، خاطرنشان کرد: لازم است طی نامه‌ای به رئیس محترم قوه قضائیه، مستندات پرونده‌های مرتبط با طرح‌های مسکن مهر ارسال شود تا با دستور ویژه رئیس دستگاه قضا شاهد تعیین تکلیف و حل و فصل این پرونده‌ها باشیم.

وی بخش مسکن را از مهم‌ترین بخش‌های اقتصاد کشور دانست و گفت: اگر بخش مسکن به عنوان یکی از پیشران‌های اقتصادی فعال شود می‌تواند رشته‌های مختلف صنعتی زیرمجموعه خود را نیز فعال کرده و اشتغالزایی فراوانی به همراه داشته باشد.

■ پروژه‌های ملی

وی همچنین با اشاره به گزارش‌های دبیرخانه ستاد از وضعیت اجرای پروژه‌های ملی اقتصاد مقاومتی گفت: انتخاب برخی پروژه‌ها به عنوان پروژه‌های ملی اقتصاد مقاومتی براساس بررسی‌های دقیق و هدفدار بوده است و خوشبختانه امروز شاهد آن هستیم که پروژه‌های ملی و اولویت دار نظیر بلاشنگاه ستاره خلیج فارس و خودکفایی گندم آثار مثبت فراوانی در دوره تحریم برای کشور داشته است.

جهانگیری افزود: پروژه‌های ملی اقتصاد مقاومتی همواره با دقت و براساس نیازهای اساسی کشور تعیین می‌شود و معمولاً اجرای این پروژه‌ها با در امنیت قضایی کشور یا جلوگیری از خروج ارز یا در توسعه صادرات مؤثر بوده است که لازم است از استانداران کشور نیز در خصوص اجرای این پروژه‌ها قدردانی شود، چرا که گزارش‌های دبیرخانه حاکی از آن است که اجرای این پروژه‌ها در استان‌ها موفق بوده است.

معاون اول رئیس جمهوری در ابتدای این جلسه نیز با گرامیداشت سالگرد هفتم دفاع مقدس گفت: در دوران دفاع مقدس ملت ایران ۸ سال مقاومت جانانه کردند که انصافاً کاری تاریخی و بی‌سابقه بود.

جغرافیای اقتصادی تراکنش‌های کارتی در مرداد ۹۹

هر دهک در آمدی چقدر کارت می‌کشد

متوسط مبالغ هر دهک در هر یک از ابزارهای پذیرش (ریال)

دهک قیمتی	ابزار کارتخوان فروشگاهی	موبایلی	اینترنتی
دهک اول	۱۷۳۱۷.۶۲	۹۳۱۹.۷۸	۱۴۲۰۷.۳۸
دهک دوم	۲۰۰۰۰۰۰	۱۰۷۴۳.۷۶	۲۱۶۷۵.۷۷
دهک سوم	۴۲۵۶۳.۶۵	۱۹۸۵۵.۸۰	۴۹۲۳۸.۸۱
دهک چهارم	۵۰۰۰۰۰۰	۲۰۹۵۱.۵۷	۵۴۱۳۲.۸۲
دهک پنجم	۵۲۵۹۷.۲۷	۳۹۶۸۴.۳۰	۸۹۵۸۶.۱۸
دهک ششم	۹۹۱۸۷.۷۶	۵۱۲۷۵.۰۵	۱۱۶۵۷۷.۷۸
دهک هفتم	۱۰۰۸۲۱۰.۸	۶۴۱۸۶.۳۳	۱۸۵۶۴۱۰.۴
دهک هشتم	۱۸۲۳۴۰.۸۸	۱۰۴۳۱۵.۰۳	۲۳۴۰۴۸.۱۲
دهک نهم	۲۶۶۰۶۱.۱۳	۱۶۹۸۵۹.۱۹	۴۰۱۱۵۳۰.۶
دهک دهم	۴۳۶۵۸۶۵.۷۰	۳۲۱۴۷۸.۴۵	۱۵۶۵۲۴۵۱.۶۹

■ هر دهک چگونه کارت می‌کشد

با بررسی نسبت دهکی و میانگین ارزش تراکنش‌های کارتی برای هر دهک به روشنی رفتار دهک‌های مختلف کشور در هر شرایط اقتصادی نمایان می‌شود. محاسبه شاخص نسبت دهکی برای مبلغ تراکنش‌ها، بیانگر توزیع نابرابری مبلغ تراکنش‌های پرداخت‌الکترونیک مبلغ تراکنش‌های پرداخت‌الکترونیک کارت می‌کشد که روند کاهشی آن در طول زمان نشان‌دهنده حذف تراکنش‌های با مبالغ بسیار ریز یا بسیار بزرگ تعریف می‌شود. نسبت دهکی در مقایسه نقطه به نقطه رشد ۲۵.۹۴ درصدی و در قیاس ماهانه نیز رشد منفی ۱۲.۳۲ درصدی داشته است. در قیاس ماهانه، متوسط دهک‌های دهک دهم رشد

۱.۹۸ درصدی همراه بوده و مبلغ تراکنش‌های این ابزار نیز با کاهش ۰.۱۴۷ درصدی همراه بوده است. بر همین اساس سهم ابزارهای سه گانه از بازار نیز تغییر کرده به طوری که ابزار اینترنتی از سهم بازار ۱۱.۱۵ درصدی در تیر امسال به سهم ۱۱.۷۸ درصدی در مرداد رسیده است. ابزار موبایلی نیز که بیشترین رشد سهم بازار را داشته از سهم ۱۱.۹۸ درصدی در تیر به سهم ۱۲.۱۵ درصدی در مرداد رسیده است. این در حالی است که سهم ابزار کارتخوان فروشگاهی افت کرده و از ۷۶.۸۷ درصد در تیر به ۷۶.۰۷ درصد در مردادماه رسیده است.

۰.۲۹ و کاهش ۱.۷۱ درصدی را تجربه کرده‌اند، در بررسی تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش موبایلی نیز افزایش ۰.۰۱۵ درصدی در تعداد تراکنش‌ها و افزایش ۰.۰۲۷ درصدی در مبلغ تراکنش‌ها مشهود است. تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار کارتخوان فروشگاهی در مرداد امسال نسبت ماه مشابه سال گذشته به ترتیب با افزایش ۱.۴۲ و کاهش ۱۰.۹۴ درصدی همراه بوده است. تعداد و مبلغ تراکنش‌های ابزار پذیرش اینترنتی به ترتیب افزایش ۰.۰۵۶ درصدی و افزایش ۱۱.۰۹ درصدی را تجربه کرده است. همچنین در زمان مشابه تعداد تراکنش ابزار پذیرش موبایلی با کاهش

واگذاری ۵۰ درصد از ذخایر هیدروکربوری کشور به دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور

پیوند قلب به صنعت نفت

آخرین روز شهریور ۱۳۹۹ است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی

شرکت ملی نفت ایران، مسعود کرباسیان ضمن تشریح جزئیات ۹ قرارداد مطالعاتی پیشین با مراکز علمی، بیان کرد: ارزش این قراردادها که ۳۶ درصد از حجم ذخایر نفتی کشور را در بر می‌گیرد، افزون بر ۲۹۳ میلیارد تومان و ۱۴ میلیون یورو بود و ۱۰ سال زمان برای اجرای آنان در نظر گرفته شد. در چارچوب این قراردادها یک اقدام سریع در نظر گرفته شده بود که در بازه زمانی ۱۲ تا ۱۶ ماه طی جلسات متعدد مورد بازنگری قرار گرفت و منجر به پیش‌بینی تولید چاه‌ها، افزایش تولید چاه‌ها در سناریوهای مختلف و برآورد اقتصادی آنها شد.

معاون وزیر نفت ادامه داد: ۲۱۷ نفر از اساتید و اعضای هیأت علمی برای انجام مطالعات مشغول فعالیت هستند. ۲۶۹ پایان‌نامه کارشناسی ارشد و ۲۵ پایان‌نامه دکتری نیز حاصل مطالعات صورت گرفته تا این لحظه بوده است. کرباسیان با اشاره به دستاوردهای ۹ قرارداد موجود مطالعاتی می‌آیدین نفتی، مابین شرکت ملی نفت ایران و دانشگاه‌ها، گفت: قابلیت افزایش ضریب بازایافت در برخی از مبادین به گونه‌ای است که با یک روز تولید، هزینه‌های مطالعاتی پوشش داده خواهد شد.

کرباسیان ارزش این ۱۳ قرارداد مطالعاتی را ۷۱۶ میلیارد تومان و ۳۵ میلیون یورو ذکر و تأکید کرد: در همین حال، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران نیز با بیان اینکه استفاده جداتر از توان علمی دانشگاه‌ها اولویت این شرکت است، گفت: شناسایی راهکارهای علمی و عملی برای افزایش ضریب بازایافت از دستاوردهای مهم قراردادهای

گذشته عنوان می‌شد قرار است بین دانشگاه و صنعت نفت قراردادی ۱۰۰۰ میلیارد تومانی امضا شود بسیاری آن را امکان‌ناپذیر می‌دانستند، اما اکنون این کار انجام می‌شود.

وی ادامه داد: یک زمان اشتباه برداشت از نفت این بود که فروش نفت باید به‌صورت خام و استفاده از آن در بودجه جاری کشور باشد، اما این اشتباه‌ها در نفت باید اصلاح شود وگرنه تا ما به جلو می‌رویم نفت همچنان تراز اول است و هم‌اکنون نیز که از اقتصاد مقاومتی صحبت می‌کنیم بیشترین توجه به نفت است.

این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام خطاب به دانشگاهیان گفت: تصمیم این است که تولید نفت افزایش یابد، همین امروز هم این حرف را می‌زنیم،

امروزی که فردی ماشه بدون گلوله را کشیده است. بزودی و شاید در همین همراه با گروه‌های اکتشاف و تولید (E&P) ایرانی که حاصل تدوین الگوی جدید قراردادهای نفتی هستند و شامل ۱۷ شرکت ایرانی می‌شود که با قدرت و قوت در چند کنسرسیوم با هم توافق کردند همه زمینه‌ها از مدیریت گرفته تا هوش مصنوعی و بحث‌های مختلف علمی و مدیریتی، همه رشته‌ها را درون خود دارد، از این رونمی‌توانیم آن را به‌صورت میان‌رشته‌ای دنبال کنیم.

آقامحمدی اظهار کرد: اگر در خیلی از شرایط نفت نمی‌گوید، اما از

آنجا که من مطلع هستم و در برخی نشست‌ها بوم بیان می‌کنم. وی تصریح کرد: این برنامه دوری نیست که پتروشیمی‌ها تا سال ۱۴۰۴ تولید خود را سه برابر کنند یا در بحث گاز که هم‌اکنون رکورد تولید روزانه یک میلیارد مترمکعب را ثبت کرده‌ایم و در بحث اکتشاف به‌صورت گسترده پیش می‌رویم.

■ نگاهی به ۱۳ قرارداد پژوهشی نفت با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور

۱۳ قرارداد پژوهشی از دیاد برداشت نفت و گاز در مجموع به ارزش ۳۵ میلیون یورو و ۷۱۶ میلیارد تومان، میان شرکت ملی نفت ایران و مراکز تحقیقاتی کشور برای بررسی راهکارهای ازدیاد برداشت ۹ میدان پژوهشگاه صنعت نفت به امضا رسید.

این قراردادها در ادامه مسیر توسعه فناوریانه مخازن نفتی که از سال ۹۳ با همکاری میان شرکت ملی نفت ایران و دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی کشور برای بررسی راهکارهای ازدیاد برداشت ۹ میدان نفتی کلید خورده بود، امضا شدند

و به این ترتیب مطالعات ازدیاد برداشت ۲۲ میدان به دانشگاه‌ها و

مراکز تحقیقاتی کشور واگذار شده است.

بر پایه قراردادهایی که امضا شد، میدان یاد‌آوران به دانشگاه تهران، میدان پارس جنوبی به دانشگاه صنعتی شریف، میدان الوند به دانشگاه صنعتی امیرکبیر، میدان رگ سفید به پژوهشگاه صنعت نفت، میدان مسجدسلیمان به دانشگاه سهند تبریز، میدان اسفند به دانشگاه شیراز، میدان فروزان به دانشگاه صنعت نفت، میدان خشت علوم و تحقیقات، میدان بینک به دانشگاه فردوسی مشهد، میدان دورد به دانشگاه علم و صنعت، میدان تنگ‌بیجار به دانشگاه شهیدچمران اهواز، میدان مارون به دانشگاه صنعتی اصفهان و میدان نوروز به دانشگاه خلیج فارس واگذار شده است.

پیش‌تر نیز در گام نخست این تعامل فناوریانه، مطالعات ازدیاد برداشت میدان آزادگان به انستیتو مهندسی نفت دانشگاه تهران، ازدیاد برداشت (پژوهشگاه صنعت امیرکبیر، میدان نفتی سروش به دانشگاه سهند تبریز، میدان اهواز به پژوهشگاه صنعت نفت، میدان کرنج به دانشگاه آزاد اسلامی، میدان کوپال به دانشگاه صنعتی شریف، میدان منصوری به دانشگاه شیراز، میدان گچساران به دانشگاه صنعت نفت و میدان بی‌بی‌حکیم به پژوهشگاه ازدیاد برداشت (پژوهشگاه صنعت نفت) واگذار شده بود.